

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

TERMÉSZETVÉDELEM ÉS FELELŐSSÉG

Környezetvédelem

A környezetvédelem témája segít a gyerekeknek megérteni, hogy a természetre, az állatokra, a növényekre és a közvetlen környezetünkre vigyázni kell. Óvodás korban nem a nagy, elvont fogalmak állnak a középpontban, hanem a mindennapi, átélhető helyzetek: nem szemetelünk, vigyázunk a vízre, gondoskodunk a növényekről, óvjuk az állatokat, és figyelünk arra, hogyan viselkedünk a természetben. A téma játékos, mégis szemléletformáló módon alapozza meg a felelősséget és a környezettudatos gondolkodást.

Pedagógus fókusz

Kiválóan kapcsolható sétákhoz, udvari megfigyelésekhez, szelektív gyűjtéshez, víztakarékossághoz és a természet szeretetére neveléshez.

A téma fő céljai

- a természet és a környezet értékének felismerése
- alapvető környezetbarát szokások kialakítása
- a felelősségérzet és gondoskodás erősítése
- a szemetelés, pazarlás és rongálás elkerülésének megértése
- a környezettudatos viselkedés pozitív megerősítése

Fejlesztési területek

- szociális és erkölcsi nevelés
- szókincs és beszédfejlesztés
- ok-okozati gondolkodás
- megfigyelés és összehasonlítás
- figyelem és emlékezet
- környezeti érzékenység és empátia

Gyors pedagógus áttekintés

röviden, átláthatóan

3-6 év

óvodai korosztályra tervezve

1 hét

mindennapi helyzetekre építve

Fő élmény

jó és rossz példák felismerése

Végeredmény

zöld szabályplakát

Szükséges eszközök

- képkártyák környezetbarát és nem környezetbarát helyzetekről
- papír, karton, ragasztó, zsírkréta vagy filctoll
- szelektív gyűjtőedények vagy színkártyák
- palack, papír, kupak, levelek, természetes anyagok
- mesekönyv vagy rövid történet a természetvédelemről
- lehetőség rövid sétára vagy udvari megfigyelésre

Kulcsszavak

természet föld víz levegő szemet
újrahasznosítás szelektálás védelem gondoskodás
állatok növények takarékoság

A környezetvédelem témája akkor működik a legerősebben, ha a gyerekek saját élményeken keresztül tapasztalják meg, hogy ők is tudnak jót tenni a környezetükért.

A foglalkozás természetes íve

Montessori szemléletben

1

Valódi helyzetekből indulunk

A gyerekek megfigyelnek hétköznapi példákat: tiszta udvar, eldobott szemet, locsolás, növénygondozás.

2

Megnevezzük a helyes viselkedést

Közösen beszélíték meg, mi segít a természetnek, és mi az, ami árt neki.

3

Tevékenység és gyakorlás

Válogatás, plakátkészítés, szerepjáték és egyszerű cselekvések segítik az élményszerű feldolgozást.

4

Beépítés a mindennapokba

A hét során újra és újra visszatértek a zöld szokásokhoz, hogy valódi rutinná váljanak.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

17

Heti terv – 1. rész

hétfőtől szerdáig

Hétfő – Vigyázunk a környezetünkre

RÁHANGOLÓDÁS

Ajánlott tevékenységek

- beszélgetés: mit jelent vigyázni valamire?
- képek nézegetése: tiszta hely – szemetes hely
- jó és rossz példák közös felismerése
- rövid séta az udvaron vagy a csoportszobában megfigyeléssel

Fejlesztési fókusz

- erkölcsi érzék
- megfigyelés
- szókincs
- összehasonlítás

A téma indításánál a legegyszerűbb, ha a gyerekek a közvetlen környezetükből indulnak ki: az udvartól, a teremből, a saját szokásaikból.

Kedd – Hova kerül a szemet?

SZELEKTÁLÁS

Ajánlott tevékenységek

- különböző tárgyak válogatása: papír, műanyag, vegyes
- színekártyás vagy dobozos szelektáló játék
- beszélgetés arról, miért nem dobjuk el a szemetet akárhová
- egyszerű „hova való?” párosító játék

Fejlesztési fókusz

- rendszerezés
- logikai gondolkodás
- szabálytudat
- figyelem

Nem a pontos hulladékgazdálkodási ismeret a cél, hanem az alapgondolat: a szemetet nem szórjuk szét, hanem felelősen kezeljük.

Szerda – A vízre is vigyázunk

TAKARÉKOSSÁG

Ajánlott tevékenységek

- beszélgetés: mire használjuk a vizet?
- képek válogatása: hol folyik feleslegesen, hol használjuk jól?
- szerepjáték: csap elzárása, locsolás, kézmosás
- rövid megfigyelés: mennyi mindenhez kell a víz az élőlényeknek

Fejlesztési fókusz

- ok-okozati gondolkodás
- mindennapi rutinok
- szókincs
- felelősségérzet

A víztakarékosság témája akkor lesz igazán érthető, ha konkrét, ismerős helyzeteket vesztek elő: fogmosás, kézmosás, locsolás.

Pedagógus megfigyelési szempont

Figyeld meg, kik értik meg gyorsan a jó és rossz példák különbségét, és kik azok, akiknek még sok konkrét helyzetre van szükségük a megértéshez.

Differenciálási gyorsötlet

A kisebbeknél elég lehet a „helyes–nem helyes” megkülönböztetés, a nagyobbaknál már az okokra és a következményekre is rá lehet kérdezni.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

17

Heti terv – 2. rész

csütörtöktől péntekig

Csütörtök – Óvjuk az állatokat és a növényeket

GONDOSKODÁS

Ajánlott tevékenységek

- beszélgetés: mire van szüksége egy növénynek és egy állatnak?
- képkártyák válogatása: mi segít, mi árt?
- virág locsolása, udvari növény megfigyelése
- szerepjáték: hogyan viselkedünk a természetben?

Fejlesztési fókusz

- empátia
- megfigyelés
- szókincsfejlesztés
- felelősségérzet

A gyerekek számára különösen fontos megtapasztalni, hogy a természet élő, érzékeny világ, amelyet nem zavarunk, nem bántunk, hanem óvunk.

Péntek – Zöld szabályplakát készítése

LEZÁRÁS

Ajánlott tevékenységek

- a hét során tanult jó szokások összegyűjtése
- közös plakát vagy mini kiállítás készítése
- rajz: én hogyan vigyázok a környezetre?
- beszélgetés: mit tudunk tenni mi minden nap?

Fejlesztési fókusz

- összegzés
- önkifejezés
- közös gondolkodás
- emlékezet

A hét végére érdemes kiemelni, hogy a környezetvédelem nem nagy, bonyolult dolog, hanem sok kicsi, jó szokásból áll össze.

Heti lezáró ötlet

Készítsetek közösen egy „Így vigyázunk a Földre” falat, amelyre felkerülhetnek rajzok, szabályok, képek és a gyerekek saját mondatai.

Kapcsolódó beszélgetés

Miért nem szemetelünk? Miért fontos a víz? Hogyan segíthetünk az állatoknak és a növényeknek? Miben tudunk mi is ügyesek lenni?

✨ Heti mini rutin

napi 3–5 perc is elég

Reggeli kör

1 zöld szokás megnevezése.

Megfigyelés

mit teszünk ma a környezetért?

Nyelvi rész

1 új környezetvédelmi szó.

Lezárás

egy közös jó példa a napról.

Továbbfűzhető témák

Kapcsolható víz világnapjához, föld napjához, tavaszi kertészkedéshez, állatvédelemhez, szelektív gyűjtéshez, időjáráshoz és természetmegfigyeléshez is.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

Konkrét tevékenységek

azonnal használható ötletek

1. Jó vagy rossz ötlet?

Képek vagy helyzetkártyák segítségével a gyerekek eldöntik, melyik viselkedés segíti és melyik ártja a környezetet.

2. Szelektív válogató játék

Papír, műanyag és más hétköznapi tárgyak szortírozása egyszerű, színes dobozokba vagy körökbe.

3. Zöld szabályplakát

Közös plakátkészítés olyan mondatokkal és rajzokkal, mint: nem szemetelünk, elzárjuk a csapot, vigyázunk a virágokra.

4. Vízta karékos szerepjáték

Játékos helyzetekben kipróbálhatjátok, hogyan használjuk okosan a vizet a mindennapokban.

5. Természetbarát séta

Rövid udvari vagy kerti séta, ahol azt keressétek, mi szép, mi törékeny, és mire kell különösen vigyázni.

6. Újrahasznosító alkotás

Tiszta, biztonságos maradékanyagokból közös alkotás vagy tárgykészítés, hogy a gyerekek meglássák: nem minden hulladék szemét.

Extra ötletek

ha még gazdagítanád a hetet

Kukavadász játék

Kereshettek képeken vagy a térben olyan dolgokat, amelyek nincsenek a helyükön.

Növénygondozás

Egy közös növény locsolása vagy ápolása kézzelfoghatóvá teszi a gondoskodást.

Zöld szabályok ismétlése

Napi 1-1 szabály megnevezése sokat segít abban, hogy valódi szokássá váljon.

Mesés feldolgozás

Egy rövid történet vagy bábjáték jól elmélyítheti a téma érzelmi részét is.

Miért működik ez a téma ilyen jól?

Mert közel áll a gyerekek mindennapjaihoz, és azonnal megélhető helyzetekre épít: mit dobunk ki, mire vigyázunk, hogyan viselkedünk.

Montessori kulcs

A hangsúly a valós cselekvésen van: amit a gyerek megtehet, megtapasztalhat és ismételhet, az épül be igazán a mindennapokba.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

Beszélgetésindító kérdések

- Mit jelent szerinted vigyázni a természetre?
- Mi történik, ha valaki szemetel?
- Hogyan tudunk takarékoskodni a vízzel?
- Miért kell óvnunk az állatokat és a növényeket?
- Mit tudsz te tenni a környezetedért?
- Melyik zöld szokás tetszik neked a legjobban?

Ajánlott napi mini rutin

- 1 rövid zöld szabály felidézése
- 1 konkrét jó cselekedet megnevezése
- egy kis megfigyelés a környezetből
- egy közös mondat arról, mire figyelünk ma
- a hét végén közös visszatekintés

Differenciálási ötletek

kisebkeknek és nagyobbaknak

Korosztály / szint	Így egyszerűsítsd	Így mélyítsd
Fiatalabb gyermekek	egyszerű képes helyzetek: jó vagy nem jó?	egy-egy saját jó szokás megfogalmazása
Nagyobb, önállóbb gyermekek	kevesebb segítséggel válogatás és szabályalkotás	rövid indoklás: miért fontos ez a szokás?
Vegyes csoport	közös beszélgetés és páros feladatok	a nagyobbak segíthetnek a plakátkészítésben és a magyarázatban

Montessori tipp

Mindig azokra a helyzetekre építs, amelyeket a gyerekek valóban átélnek. A környezetvédelem így nem elvont téma lesz, hanem saját élmény.

Pedagógus jegyzet

Nem az a cél, hogy a gyerekek sok szabályt bemagoljanak, hanem hogy pozitív kapcsolatot alakítsanak ki a környezetükkel és felelősen viszonyuljanak hozzá.

További kapcsolódások

Föld napja, víz világnapja, állatvédelem, kertészkedés, tavaszi megfigyelések, természetjárás, újrahasznosítás.

Záró gondolat

A környezetvédelem témája segít a gyerekeknek abban, hogy már egészen kicsi korban megérezzék: a világ, ami körülveszi őket, értékes. Ha vigyázunk rá, segítjük az életet, a szépséget és a természet egyensúlyát.